

Taxa pe Valoare Adăugată (TVA).

*TVA aferentă tranzacțiilor cu
rezidenții și nerezidenții*

Modul 10.1

Modulul “**Taxa pe Valoare Adăugată (TVA). TVA aferentă tranzacțiilor cu rezidenții și nerezidenții**” are ca *scop* de a familiariza întreprinzătorii cu modul de calcul și ținere a evidenței contabile a TVA la entitățile din Republica Moldova, de a prezenta modul de întocmire a declarației privind TVA în baza reglementărilor din acest domeniu.

Obiective ale modulului

- **argumentarea necesității cunoașterii actelor normative în domeniul contabilității TVA,**
- **cercetarea prevederilor Codului Fiscal în domeniul TVA,**
- **studierea altor acte normative în vigoare aferente TVA,**
- **cercetarea modului de întocmire și prezentare a declarației privind TVA**

SUBIECTE SPRE DISCUȚIE

- ▶ **1. Aplicabilitatea TVA. Modul de calculare și achitare. Administrarea contribuabililor;**
- ▶ **2. Deductibilitatea TVA;**
- ▶ **3. TVA la import;**
- ▶ **4. TVA aferent serviciilor electronice cu intrare în vigoare din 01.04.2020;**
- ▶ **5. Facilități fiscale: livrări scutite de TVA și cote speciale;**
- ▶ **6. Restituirea TVA;**
- ▶ **7. Documentarea livrărilor și modul de eliberare a facturilor fiscale;**

Acte normative

- ❑ **Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.97, cu modificări și completări**
- ❑ **Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017,**
- ❑ **Planul general de conturi contabile publicat în Monitorul Oficial nr.233-237/1534 din 22.10.2013,**

Taxă pe valoarea adăugată (în continuare – T.V.A.)

- ▶ – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

Subiecții impozabili sînt:

- ▶ persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care sînt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.;

Subiecții impozabili sînt:

- ▶ persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă mărfuri, cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;

Subiecții impozabili sînt:

- ▶ persoanele juridice și fizice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.

Obiecte impozabile constituie:

- ▶ livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentând rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova;
- ▶ importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice;
- ▶ importul serviciilor în Republica Moldova.

Obiecte impozabile constituie:

- ▶ d) livrarea serviciilor prin intermediul rețelelor electronice efectuată de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;
- ▶ e) procurarea proprietății subiecților impozabili declarați în proces de insolvență, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr.149/2012.
- ▶ f) procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate de la subiecții impozabili.
- ▶ (1¹) În sensul prezentului alineat, servicii prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili specificați la art.94 lit.d) se consideră serviciile prestate prin rețelele informaționale de telecomunicații, inclusiv prin rețeaua internet, în mod automatizat, cu utilizarea tehnologiilor informaționale.

Cotele T.V.A.

- ▶ **cota-standard** – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;
- ▶ cote reduse în mărime de:
- ▶ - **8%** – la pâinea și produsele de panificație, la laptele și produsele lactate, livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A.
- ▶ la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atît la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova;
- ▶ la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova,
- ▶ la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;

Cotele T.V.A.

- ▶ **12%** - la serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort, în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalou, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei;
- ▶ - **12%** - la produsele alimentare și/sau băuturi, cu excepția producției alcoolice, preparate sau nepreparate, pentru consumul uman, însoțite de servicii conexe care să permită consumul imediat al acestora, realizate în cadrul activităților care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei.

Modul de calculare și achitare a T.V.A.

- ▶ Subiecții impozabili असंत obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de trecere în cont conform art.102.

Modul de calculare și achitare a T.V.A.

- ▶ Dacă suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor depășește suma T.V.A. primită sau care urmează să fie primită de la cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate, diferența se reportează în următoarea perioadă fiscală și devine o parte a sumei T.V.A. ce urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate în această perioadă

Modul de calculare și achitare a T.V.A.

- ▶ Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pâine și produse de panificație și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pâine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A., înmulțite cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.
- ▶ Subiecții impozabili care importă servicii achită T.V.A. la data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru serviciul de import.

Modul de calculare și achitare a T.V.A.

- ▶ **Restituirea T.V.A.** se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu sume ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

Modul de calculare și achitare a T.V.A.

- ▶ Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se impozitează la cota zero, acesta are dreptul la restituirea sumei cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate achitată prin intermediul contului bancar și/sau al stingerii sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se impozitează la cota zero.

Modul de calculare și achitare a T.V.A.

- ▶ Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.

Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

- ▶ În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite trecerea în cont a sumei T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate furnizorilor plătitori ai T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător.
- ▶ Se permite trecerea în cont a T.V.A. la serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru serviciile menționate în conformitate cu art.115.

Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

- ▶ Subiecților impunerii, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite trecerea în cont a sumei T.V.A., achitate sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., aferente cheltuielilor efectuate pînă la momentul înregistrării și legate de procurarea mijloacelor fixe, cu destinație de producție în agricultură, de construcția și reconstrucția obiectelor cu destinație de producție în agricultură, de crearea și întreținerea plantațiilor tinere, de creșterea tineretului animal și întreținerea cirezilor.

Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

- ▶ Subiecților impunerii, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite trecerea în cont a sumei T.V.A., achitate sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., aferente cheltuielilor efectuate pînă la momentul înregistrării și legate de procurarea mijloacelor fixe, cu destinație de producție în agricultură, de construcția și reconstrucția obiectelor cu destinație de producție în agricultură, de crearea și întreținerea plantațiilor tinere, de creșterea tineretului animal și întreținerea cirezilor.

Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

- ▶ Suma TVA, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor scutite de TVA nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli.
- ▶ Suma TVA, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor atît impozabile, cît și scutite de TVA se trece în cont dacă se referă la livrările impozabile.

Subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:

- ▶ a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.; sau
- ▶ a¹) de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr.149/2012;
- ▶ a²) de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate;
- ▶ b) de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate.

Scutirea de T.V.A.

- ▶ T.V.A. nu se aplică la importul mărfurilor, serviciilor și pentru livrările de mărfuri, servicii efectuate de către subiecții impozabili, ce constituie rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova

Scutirea de T.V.A. fără drept de deducere:

- ▶ mărfurile introduse pe teritoriul vamal și plasate sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal și sub destinațiile vamale de distrugere și abandon în folosul statului;
- ▶ mărfurile autohtone anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului suma T.V.A. pentru marfa respectivă a fost restituită, scutirea de T.V.A. nu se acordă. Nerestituirea T.V.A. se confirmă printr-un certificat emis de inspectoratul fiscal de stat teritorial sau de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, după caz;
- ▶ mărfurile plasate sub regimul vamal de admitere temporară și produselor compensatoare după perfecționarea pasivă, conform reglementărilor vamale.

Scutirea de T.V.A. cu drept de deducere

- ▶ mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri, serviciile de transport internațional al gazelor naturale prestate de către S.A. “Moldova-Gaz”, precum și serviciile operatorului aerodrom (aeroport), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional, de deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului și a mărfurilor la bordul aeronavei, de securitate aeronautică, de căutare-salvare și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional;
- ▶ energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află aceste bunuri;

Scutirea de T.V.A. cu drept de deducere

- ▶ biomasa lemnoasă, erbacee și din fructe destinată producerii energiei termice și apei calde;
- ▶ în baza principiului reciprocității, importul și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședința permanentă în Republica Moldova. Modul de aplicare a cotei zero a T.V.A. se stabilește de Guvern;

Locul livrării mărfurilor

- ▶ În cazul în care mărfurile nu sînt expediate sau transportate, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul la care este efectuată livrarea.
- ▶ Pentru mărfurile expediate sau transportate de cumpărător sau de o terță persoană, locul livrării este considerat a fi locul aflării mărfurilor la momentul la care începe expedierea sau transportul mărfurilor către cumpărător, cu excepția livrărilor pentru export.

Locul livrării mărfurilor

- ▶ Pentru mărfurile expediate sau transportate de furnizor, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul predării (transmiterii) sau la momentul trecerii lor în posesia cumpărătorului (beneficiarului).
- ▶ Locul livrării energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră locul primirii lor.

Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații:

- ▶ 1) numărul curent al facturii/facturii fiscale;
- ▶ 2) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al furnizorului;
- ▶ 3) data eliberării facturii/facturii fiscale;
- ▶ 4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii/facturii fiscale;
- ▶ 5) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al cumpărătorului;
- ▶ 6) tipul livrării;

Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații:

- ▶ 7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii:
  - ▶ a) cantitatea mărfii;
  - ▶ a¹) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ - în cazul livrării mărfurilor social importante;
  - ▶ b) prețul unui articol de marfă fără T.V.A.;
  - ▶ c) cota T.V.A.;
  - ▶ d) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată;
  - ▶ e) suma totală a T.V.A.

Evidența mărfurilor, serviciilor

- ▶ Fiecare subiect impozabil este obligat să țină evidența întregului volum de mărfuri, servicii livrate și a valorilor materiale, serviciilor procurate.
- ▶ În comerțul cu amănuntul, în sfera prestării serviciilor, subiecții impozabili sînt obligați să țină zilnic evidența tuturor mărfurilor livrate, serviciilor prestate achitate în numerar.
- ▶ Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmite în termen de o lună de la încheierea perioadei fiscale privind T.V.A.

Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

- ▶ a) seria și numărul facturii fiscale și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii;
- ▶ b) data primirii facturii fiscale și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății T.V.A. la servicii și numărul documentului de plată;
- ▶ c) denumirea (numele) furnizorului;
- ▶ d) descrierea succintă a livrării;
- ▶ e) valoarea totală a livrării fără T.V.A.;
- ▶ f) suma totală a T.V.A..

Perioada fiscală privind T.V.A.

- ▶ Perioada fiscală privind T.V.A. constituie o lună calendaristică, începînd cu prima zi a lunii.

Declararea T.V.A.

- ▶ Fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.a), c), e) și/sau lit.f), este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală.
- ▶ Declarația se întocmește pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.
- ▶ Declarația privind T.V.A. se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

Achitarea T.V.A.

- ▶ Fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma T.V.A., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă, cu excepția achitării T.V.A. în buget:
- ▶ a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;

Achitarea T.V.A.

- ▶ b) pentru serviciile importate, a căror achitare se face până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat sau achitat serviciul, în funcție de ce a avut loc mai înainte;
- ▶ c) pentru procurările specificate la art.95 alin.(1) lit.e) și/sau lit.f), achitarea T.V.A. se efectuează nu mai târziu de data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului), eliberării facturii fiscale sau la data la care se efectuează plata, parțial sau în întregime, în funcție de ce are loc mai înainte.

Vă mulțumesc pentru
atenție!!!